

Bölüm 10

AÇIK ALAN REKREASYONUNDA ETİK

Merve CEYLAN¹

Her geçen gün değişen dünyaya ayak uydurmaya çalışan ve teknolojinin hayatın her alanına iyiden iyiye işlediği, çalışma saatlerinin yüksek ama ücretlerinin düşük olduğu, hayatı idamesi adına sürekli çalışmak zorunda olan toplumlarda, yenilenme ve dinlenme aracı olarak her geçen gün değeri daha fazla anlaşılan bir kavram; rekreasyon. Günümüzün “zaman yoksunluğu” arasında bir saat bile olsa bireyin kendine ayırabileceği, yoğun koşuşturma arasında durup nefes alabileceği ve hayatına tekrar motive olabileceği bu zamanın etkin kullanılması hem birey hem de toplum sağlığı açısından son derece önemlidir.

Rekreasyon, toplumun günlük yaşantısına yerleşmiş, son yıllarda hızlı ve çok boyutlu gelişmeler göstermekte olan geniş bir tanımlamadır. Aile, iş ve topluma karşı yükümlülüklerden ayrı olarak, kişinin kendisini rahatlatmak, eğlendirmek, bilgisini arttırmak vb. aktiviteleri gerçekleştirdiği bir olgu olarak ifade edilebilir. Rekreasyon esnasında kişi kendisine yüklenen tüm sıfatlardan (anne, baba, evlat, eş, müdür, işçi, öğretmen vb.) sıyrılarak tamamen “ben” olduğu anı yaşar.

Rekreasyon ile ilgili çalışmalar, ilk olarak ABD’de 1950’li yıllarda sosyo-ekonomik yapı ve etkinliklere katılım arasındaki ilişkiyi saptamak amacıyla yapılmıştır. 1960’lı yıllarda azınlıkların ülke politikasında yer edinmesiyle araştırmalar ırk ve milliyet kavramları üzerinde yoğunlaşmış, 1970’lerde yaşlı nüfusun artması nedeniyle yaşam biçimi ve katılımı ilgili çalışmalar yapılmıştır. 1980’lere kadar bu etmenler tek başına değerlendirilirken, 1990’lardan itibaren ise hepsi birlikte ele alınmaya başlamıştır (Lee, Scott & Floyd, 2001). Rekreasyon, kişilerin serbest zamanları içerisinde, günlük yaşamın sıkıcı, disiplinli ve monoton geçen çalışmasının etkisinden kurtulmak, dinlenmek ve hoşça vakit geçirmek amacıyla gösterdikleri çeşitli aktiviteleri içermektedir (Mansuroğlu, 2002). Açık alan rekreasyonu ise bireyin modern kent yaşamında kapalı yerdeki ruhsal gerginliğinden kurtulması, rahatlaması, fizyolojik ve ruhsal gereksinimlerini karşılayabilmek amacıyla doğayı bir araç olarak kullanan rekreasyon çeşidi olarak tanımlanabilir.

Doğa, hem bireysel hem de kolektif insani gelişim için geçmişte olduğu kadar günümüzde de büyük bir öneme sahiptir. Doğayla ve diğer canlılarla temas kurmak insanlar için içsel ve kalıcı bir dürtüdür. Birçok araştırmacıya göre insanoğlunun, hayvanlar, bitkiler, bitki örtüsü, su, hayvan sesleri ve hareketleri ya da

¹ Öğr. Gör. Dr , Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, merveceylan@mu.edu.tr

KAYNAKLAR

- Akkoyunlu, E. K. (1998). *Çevre Etiđi*. Amme İdaresi Dergisi, 1, 31
- Anguluri, R, Narayanan, P. (2017) *Role Of Green Space In Urban Planning: Out Look Towards Smart Cities*, Urban Forestry & Urban Greening 25 (2017) 58–65)
- Billington, R. (1997). *Felsefeyi Yařamak (Ahlak Düşüncesine Giriř)*. İstanbul, Ayrıntı Yayınları (Çev. Abdullah Yılmaz)
- Bülbül, S. (2013). *Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Etiđi Algıları Üzerine Bir Araştırma*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara
- Chawla, T. (1998). *Significant Life Experiences Revisited: A Review Of Research On Sources Of Environmental Sensitivity*. Environmental Education Research, 4(4):369-382
- Çobanođlu, E. O, Karakaya, C. & Türer, B. (2012). *Sınıf Öğretmeni Adaylarının Çevreye Yonelik Deđerlerinin Ekosentrik (Ekoloji Merkezli) ve Teknosentrik (Teknoloji Merkezli) Yaklaşımlar Çerçevesinde Belirlenmesi*. X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eđitimi Kongresi, 27-30 Haziran, Aksaray Üniversitesi, Niđe..
- Ertan, B. 2004. *2000'li Yıllarda Çevre Etiđi Yaklaşımları ve Türkiye*. Yönetim Bilimleri Dergisi, 1, 3.
- Hackman, M. Z, & Johnson, G. E. (1991). *Leadership: A communication perspective*. Prospect Heights, IL: Waveland Pres
- Kayaer, M. (2013). *Çevre ve Etik Yaklaşımlar*. Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi, 2013, Yıl:1, Cilt:1, Sayı:2
- Karakoç, A. G. (2004). *Çevre Sorunlarına Etik Yaklaşım*. (Ed. Marin, Mehmet C. ve Uđur Yıldırım). Beta Yayınları, Yayın No: 1483, İstanbul, s. 59-72.
- Lee, J. H, Scott, D, Floyd, M. F. (2001). *Structural inequalities in outdoor recreation participation: A multiple hierarchy stratification perspective*. Journal of Leisure Research, Vol. 33, Issue.4, p.427-449
- Ibanga, D.A. (2018). *Is there a Social Contract between the Firm and Community: Revisiting the Philosophy of Corporate Social Responsibility?* International Journal of Development and Sustainability, 7(1), 355-380.
- Kıral, E. (2018). *Kayıp Giden Bir Deđer: Saygı*. Çađdař Yönetim Bilimleri Dergisi, 5 (1), 4-10. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/cybd/issue/37095/410224>
- Mahmutođlu, A. (2009). *Kırsal Alanda Çevre Sorunlarına Etik Yaklaşım: Çevre Etiđi*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. 89
- Mahmutođlu, A. (2010). *Türkiye'de Kırsal Çevre Etiđi Konusunda Mülki İdare Amirlerinin Görüşleri* Türk İdare Dergisi, 468, 103-130.
- Mansuroğlu, S. (2002) *Akdeniz Üniversitesi Öğrencilerinin Serbest Zaman Özellikleri ve Dış Mekan Rekreasyon Eđilimlerinin Belirlenmesi*. Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 15(2),53-62)
- Waite, S. (2007). *Teaching and learning outside the classroom: opportunities and challenges for alternative pedagogy*. Paper presented at Affective Education in Action, Cukurova University, Adana, Turkey, 28-30 June 2007.
- World Urbanization Prospects, the 2007 revision. Executive Summary. (2008). New York. United Nations (http://www.un.org/esa/population/publications/wup2007/2007WUP_ExecSum_web.pdf).